

РЕШЕНИЕ

№ 290

гр. София, 15.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 14.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Елена Георгиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7463** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.203 и следващите от Административно процесуалния кодекс, във връзка с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, както и чл. 2в, ал.1 от същия закон.

Делото е образувано по искова молба от М. М. С. с ЕГН [ЕГН]., с адрес в [населено място], срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", като иска от съда да осъди ответника за следното:

-да върне на ищеца незаконно отнетите два мобилни телефона - или да заплати 1000 лева

-да заплати за претърпени неимуществени вреди неустойка в размер на 29 000лв., ведно със законоустановената лихва.

От фактическа страна като основания за исковите си ищецът е посочил следното:

От началото на месец август 2018г. бил задържан под стража на територията на Софийски централен затвор, като подсъдим по наказателно дело от общ характер № 2530/2018г., СНС. По това дело нямал адвокат, водел още 20 дела без адвокат.

На територията на Софийския затвор не му били осигурени евтини телефони и интернет, което принудило ищеца да закупи 2 мобилни телефона и едно зарядно устройство, за които платил сумата от 1000 лв. - за черен С. и бял Х., На 06.10.2018г. около 19ч. в отделението, където се намирал, неочаквано за ищеца нахлули служители на ГДИН и извършили личен обиск на ищеца и претърсване на килията му. Без каквото и да е обяснение, взели единият му телефон- бял Х., който се намирал в джоба

му, а след това от килията му взели и другият телефон - черен С. и зарядно устройство.

Настоял вещите да му бъдат върнати незабавно, тъй като имал качеството на подсъдим при мярка за неотклонение "задържане под стража" му се ограничавало единствено правото на свободно придвижване, но не и другите конституционно гарантирани права. Частната собственост била неприкосновена по Конституцията и Протоколите към ЕКПЧ, но в конкретния случай била отнета негова собственост.

Също при отнемането на вещите ищецът обяснил на служителите на ГДИН, че телефоните му били нужни за делата, които водел. Служителите отказали да върнат телефоните на ищеца, също не му позволили да изключи белия телефон, който бил отнет включен. След отнемането помолил приятел да позвъни, при което телефонът бил включен и "от другата страна вдигнаха.."

Ищецът твърди също, че е настоял да бъдат изготвени и връчени протоколи за негов личен обиск за претърсване на килията, в която е настанен, но това било отказано. Вместо това бил съставен протокол за личен обиск и изземване на вещи № 1964, където не фигурирало неговото име, а само името на "отговорника" на килията В. Б..

Ищецът твърди, че с незаконосъобразните си действия, органите на ГДИН му нанесли имуществени вреди в размер на 1000 лв. - толкова му стрували двата телефона и зарядното устройство общо.

Освен това органите му причинили неимуществени вреди, които се изразявали в почти пълната му невъзможност да води повече от 20 дела без телефон и интернет, както и нарушаването на негови конституционни права, както и в унижителната ситуация, в която се оказал: негови контакти да бъдат разглеждани, а възможно и копирани от непознати хора.

За начална и крайна дата на увреждането посочва само 06.10.2018г.

В определение по делото от 24.08.2020г. съдът е приел, че искът е процесуално допустим на основание - чл.1, ал.1 и чл.2в, ал.1 ЗОДОВ, предявен е срещу надлежен ответник- Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" - юридическо лице, в чиято структура е Затвора С.. В исковата молба е посочен период на увреждане, както и цена на иска, претендират се имуществени и неимуществени вреди на конкретни основания.

Ответникът - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, в писмен отговор оспорва исковата претенция, като по същество представя доказателства, които потвърждават изложеното от ищеца за отнемането от него на двата телефона. Представено е извлечение от електронна система за задържанията на ищеца и действително ищецът е пребивавал в Затвора С. за периода от 07.08.2018г. до 14.03.2019г., когато е освободен. В писмения отговор е посочено, че исковата молба е допустима, но по същество неоснователна, от исковата молба не се установявало неизпълнение на вменено от закона задължение, което да ангажира отговорността на държавата. Само това било достатъчно основание искът да не бъде разглеждан. Също липсвали доказателства за нарушено психическо или физическо здраве, което да е пряка и непосредствена последица от действие или бездействие на администрацията на затвора С.. От приложените медицински документи не ставало ясно заболяванията на ищеца да са вследствие на престоя му в затвора. и да е отказано или забавено медицинско лечение. Също счита твърденията за незаконното отнемане на мобилните телефони за неоснователни. Мотивира се с правомощията на охранителния състав да извършват претърсване изземване по чл.92 и чл.95 ЗИНЗС и чл.85, ал.1 ППЗИНЗС, а

относно намерените вещи, чието държане не е разрешено, се позовава на чл.122, ал.2 ЗИНЗС и чл. 87, ал.3 ППЗИНЗС. Телефонът не фигурирал в списъка с разрешените вещи, утвърден от министъра на правосъдието. Също оспорва и твърди, че по делото не ставало ясно ищецът притежавал ли е документ за собственост на телефоните. Следователно, всички заявени основания от ищеца, относими към ангажирането на отговорността на държавата за вреди, в това число правото му на собственост върху иззетите вещи, се оспорват от ответника.

Прокурорът - К. при СГП, представи заключение, според което иска съдът да постанови решение, с което да отхвърляне на иска като неоснователен и недоказан.

Съдът като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните от фактическа и правна страна приема следното:

Твърденията на ищеца за обстоятелствата, при които са иззети двата телефона и зарядното устройство, се потвърждават от представените от ответника и приети по делото писмени доказателства.

От началника на затвора е представена административната преписка по повод изземването на конкретните мобилни телефони, в това число Заповед № 437/24.10.2018г., с която на ищеца е наложено дисциплинарно наказание и Заповед № 25/30.01.2019г., с която са отнети в полза на фонд Затворно дело процесните мобилни телефони и зарядното устройство.

Видно от мотивите на Заповед №437/24.10.2018г., издадена от началника на Затвора С., на 06.10.2018г. от 14:30ч. по разпореждане по утвърден план график било извършено претърсване на спално помещение №9 и личен обиск на лишените от свобода от 13 група. При извършен личен обиск на лицето М. М. С. му е открит 1бр.мобилен телефон- Н.-бял на цвят в режим на работа, укрит в джоба на якето му. При претърсване на спалното помещение са открити :1бр. S.-черен на цвят в режим на работа, укрит в хляб в чанта закачена на стената срещу входната врата, 1бр. зарядно Н.- 050100E2W, укрито в чанта между тръбите в близост до санитарния възел.

Също в мотивите на тази заповед е посочено, че в хода на проверката и проведени разговори, както и взетото обяснение от М. М. С., който бил настанен в спално помещение № 9 в 13-та група, се установявало, че откритите забранени вещи са негови. Ищецът бил изслушан на 23.10.2018г. Този извод органът е формирал от писмените обяснения на ищеца, а в разговори другите лица настанени в спалното помещение, твърдели, че откритите забранени вещи са на ищеца.

На основание така установеното, органът е приел, че ищецът с действията си е нарушил разпоредбите на чл. 96, т. 3, т.4 ,чл.97 ,т.1 ,т.3 от ЗИНЗС - дисциплинарно нарушение по смисъла на чл. 100, ал.1, ал.2, т. 1,т.5 от ЗИНЗС, за което след като е взел предвид доказателствата и данни за личното положение на ищеца, на основание чл.104,ал.1 и чл. 101, т.2 от ЗИНЗС, със Заповед №437/24.10.2018г., на началника на затвора, на ищеца е наложено дисциплинарно наказание. Тази заповед е връчена на ищеца на 25.10.2018г.

Със заповед № 25/30.01.2019г., издадена от началника на Затвора С., е постановено отнемане на същите телефони и зарядно устройство в полза на Фонд Затворно дело, като е посочено, че телефонът Н.-бял на цвят е в режим на работа. Отнемането е постановено на основание чл.122, ал.2 ЗИНЗС. Тази заповед е оформена като връчена при отказ от страна на ищеца да я получи, чрез свидетели, на дата 04.02.2019г.

Видно от протокол от 06.10.2018г., с който са иззети процесните телефони и зарядно, е извършен за обиск на друго лице - В. Е. Б., за който също е вписано, че се намира в 9 спално, 13 група. Ищецът е представил обяснение от същата дата, че иззетите по протокола телефони и зарядно устройство са негови. Също действително ищецът е претендирал, да му бъдат върнати незабавно, тъй като са му били нужни за защитата му по делото, което Прокуратурата водела срещу него. В обяснението си ищецът е посочил, че според ЕСПЧ има всички права, освен правото на свободно придвижване и е настоял включеният телефон да бъде изключен незабавно, тъй като съдържа неговата лична информация. По преписката няма данни за издаден акт по претенцията на ищеца или осъществени фактически действия с адресат ищеца към датата на исковата молба. Искането на ищеца от 06.10.2018г. да му бъдат върнати телефоните не е уважено, във връзка с което е подадена и исковата молба на 15.10.2018г. пред СГС.

Във връзка с връчените му доказателства, ищецът в писмено изявление до съда от 10.06.2020г. посочва, че заповедта, с която е постановено отнемане на телефоните в полза на Фонд Затворно дело с № 25/30.01.219т., не му е връчвана и поради това не е обжалвана от него, оспорва подписите на свидетелите за връчването на заповедта при условията на отказ на дата 04.02.2019г. В писмени бележки твърди, че отнемането със заповедта е незаконосъобразно, в това число на основание датата на издаването ѝ. Същевременно не е направено искане до съда във връзка с оспорването на заповедта на самостоятелно основание.

Видно е от данните, на които ищецът основава исканията си, че същите не касаят оспорване на административен орган и искане за отмяната му, такива основания са изключени изрично с изявлението на ищеца на стр.2, т.4, второ тире от писменото му изявление от 10.06.2020г. Освен това иска да бъде взето предвид, че още на 15.10.2018г. е предявил исковата си претенция пред СГС, т.е. преди да бъде издадена заповедта за отнемането на телефоните от 30.01.2019г. в полза на държавата.

В първоначалната искова молба се твърди, че телефоните са му били необходими за да може да води съдебните си дела, а освен това бил и незаконно задържан под стража по конкретно наказателно дело- н.о.х.д. 2530/18г. на СНС. по делото е представена справка за задържанията и освобождаванията на ищеца, то която следва, че действително същият е ибл към 06.10.2018г. задържано лице в Затвора С., на основание водено срещу него наказателно производство. и конкретно е посочено следствено дело №74/2018г. , а актът е протокол на съда. - л18 от делото.

За здравословното си състояние по делото ищецът е представил на 10.06.2020г. доказателства - амбулаторен лист от дата 17.10.2019г. с основна диагноза диабетна полиневропатия, медицински документ от 20.05.2019г., в който е видно ЕГН на ищеца, с основна диагноза хипертонично сърце; фиш за спешна медицинска помощ от 11.06.2019г. с анамнеза припаднал и поставена работна диагноза - нечетлива изцяло, но според ищеца състояние след епилептичен припадък; ; втори документ от център за спешна медицинска помощ за ищеца с нечетливи дата и час, според ищеца доказващ язва, а видно от фиша - с анамнеза "повърнал кръв", медицинско заключение на очен лекар от 20.04.2018г.с предписано лечение. Ищецът не е обосновал нито една от исковите си претенции със здравословното си състояние.

Що се касае до довода на ищеца за поставянето му в унизително положение като основание за присъждането на неимуществени вреди, същият го аргументира с възможността да бъдат копирани от иззетия включен телефон контактите му. Същият

се позова и единствено на обстоятелството, че 24 часа по-късно помолил приятел да провери телефона като набере номера, телефонът бил включен и от другата страна вдигнали.

Ищецът е заявил в исковата си молба начална и крайна дата на увреждането 06.10.2018г.

Съдът изрично е указал на страните тежестта на доказване и спорните по делото въпроси, конкретно с определение от 20.10.2020г., като ищецът в писмена защита по делото представена преди последното съдебно заседание, посочи, че счита за доказано и нямало спор, че заповедта за отнемането на процесните вещи не му е била връчвана, изложи и твърдения, че една фонокарта от 100 импулса в Затвора С. струвала 12 лева и стигала за 40 минути разговор с мобилен телефон, което съставлявало безобразна цена и принудило ищеца да си купи телефоните за да може да говори по-евтино. , като счита, че по тези му твърдения нямало спор.

Правни изводи на съда:

С чл. 122, ал. 2, първото изречение от ЗИНЗС е въведено задължение за изземване на предметите, държането на които не е разрешено, или не е установено чия собственост са се изземват. Съгласно чл.122, ал.2, изречение второ ЗИНЗС, на основание протоколът за изземване на процесните телефони и зарядно, за началника на затвора е възникнало задължение при обвързана компетентност да отнеме собствеността им в полза на Фонд "Затворно дело" като издаде заповед. Що се касае до законоустановените изисквания за издаването заповедта по чл.122, ал.2 ЗИНЗС за отнемането на вещите, то в чл.103 от Правилника за прилагането на ЗИНЗС е въведено единствено изискване за издаването ѝ да бъде налице протокол за изземване на вещите, държането на които не е разрешено или не е установено чия собственост са.

На следващо място, макар и заповедта по чл. 122, ал.2 за отнемането на иззетите вещи в полза на фонда да подлежи на обжалване по реда на чл.111 от същия закон, то като резултат съдът с решението си не може да постанови връщане на иззети вещи, държането на които не е разрешено- видно от правомощията на съда какво да постанови с решението си по ал.6 от същата разпоредба. Съдът с решението си може да отмени, да потвърди заповедта или да върне преписката на органа със задължителни указания.

Що се касае до въпроса съществува ли принципно правната възможност за връщане на иззети от задържано лице вещи, държането на които не е разрешено и които попадат в приложното поле на забраната по чл. 97, т.3 ЗИНЗС, то отговорът следва да бъде отрицателен. Този извод следва от императивно установените в закона последователно задължения за съответните органи по отношение на такива вещи, а именно:

-на първо място законодателят е въвел императивно задължение за органите да изземат такива вещи, без право на преценка дали да бъдат иззети или не - чл.122, ал.2, изречение първо ЗИНЗС

-императивно е и задължението за отнемането на вещи, държането на които не е разрешено, в полза на Фонд „Затворно дело“, т.е. в полза на държавата, отнемането в случая съставлява автоматична правна последица от съставянето на протокола за изземване на вещите.

-от своя страна задължението за отнемането на вещите, държането на които не е разрешено, поражда като правна последица приходите от тези вещи да формират средствата по Фонд „Затворно дело“ - чл. 8, т.4 от Правилника за прилагането на ЗИНЗС, този краен резултат е относим за всички иззети вещи - от употребеното в разпоредбата, че средствата на държавното предприятие се набират от „4. иззетите пари и вещи, които лишените от свобода нямат право да държат и ползват;“.

Така установените последователно задължения и правни последици за иземване и отнемане на иззетите дещи, държането на които е забранено, и включването им като част от средствата на Фонд Затворно дело, изключват като правна последица връщането на такива вещи на лицето, което претендира каквито и да са вещни права върху тях, било задържано лице като ищеца или трето лице, което дори няма такова качество.

Също от обсъдената правна регламентация следва, че задължението за изземването на вещите, държането на които не е разрешено, и последващите автоматични правни последици, възникват без да е необходимо да се установява чия собственост са вещите или каквато и да е необходимост да бъдат държани от задържано лице като ищеца.

В случая за да бъдат иззети вещи, държането на които не е разрешено, е достатъчно само да бъде установен видът на вещите, и констатацията, че държането им е забранено. В случая е безспорно, че се касае за вещи, изрично посочени в чл.97, т.3 ЗИНЗС и държането им от лице, в положението на ищеца към 06.10.2018г., е забранено по силата на закона.

Не само от изложеното до тук, но и от практиката на Съда по правата на човека по приложението на Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи, следва, че доводите на ищеца, че чрез употребата на забранени в затвора вещи, упражнява свои конституционни права и по конвенцията - правото си на защита по водени срещу него наказателни производства и на частна собственост, не се възприета от настоящия състав на съда, поради следното:

1.Правото на лични контакти, в това число по отношение на лица, в положението на ищеца - задържано лице на основание водено срещу него наказателно производство, е относимо към защитеното по чл. 8 от Конвенцията право. От практиката на Съда по правата на човека по прилагането на тази разпоредба, е относимо следното:

-Що се отнася до телефонните разговори, член 8 сам по себе си не гарантира такова право, особено ако има адекватни възможности за писмена кореспонденция. Ако телефонни съоръжения обаче се предоставят, те могат също, предвид обикновените и разумни изисквания на лишаването от свобода, да бъдат подложени на ограничения (A.V. v. the N., 2002, §§ 92-93; D. v. the U. K. (dec.), 2010; N. K. and Others v. T., 2014, § 36). Въпреки това, всички такива ограничения трябва да отговарят на изискванията на втория параграф на член 8. В този контекст, гореспоменатите съображения, свързани с ограниченията на кореспонденцията на затворник, са фактори, които трябва да се вземат предвид при преценката дали намесата е „необходима в едно демократично общество“ (L. v. B., § 62).

-По делото L. v. B., Съдът установява нарушение на член 8 поради това, че ограниченията за използване на телефона при досъдебното задържане са се основавали на вътрешни разпореждания, които не са били достатъчно

достъпни за жалбоподателя.

-По делото *D. v. the U. K. (dec.)*, 2010, Съдът обяви за недопустима жалбата на затворник, че цената на телефонния разговор от затворническият телефон е по-висока от цената на повикване от публичен таксофон, ако разговорът е продължил повече от определен период от време. Въпреки че признава ограничените финансови средства, които са на разположение на жалбоподателя, и недостатъците, свързани с писмената кореспонденция, Съдът отбелязва, че той може да говори редовно по телефон със семейството си, макар и не толкова свободно или толкова икономично, колкото би предпочел. Освен това, дори ако политиката на държавните органи да прилагат по-висока тарифа за по-дълги телефонни разговори от затвора с цел да се субсидира цената на по-кратките разговори може да доведе до намеса в правата на жалбоподателя по член 8, Съдът счита, че тази политика преследва „законна цел“ и е „необходима в едно демократично общество“.

Следователно, от практиката на Съда по правата на човека не може да се изведе неограничено право на телефонни контакти на лице, в положението на ищеца. Изводът, че са допустими ограничения на контактите чрез телефон на такива лица, следва и от разпоредбите на Препоръка R.(2006)2 на Комитета на министрите на държавите-членки относно Европейските правила за затворите, и в частта „Контакт с външния свят“, а именно: ¹

„*Контакт с външния свят*

24.1 На затворниците се разрешава да комуникират толкова често, колкото е възможно, чрез писма, телефонни разговори или други форми на комуникация със семействата си, други лица или представители на външни организации, както и да имат свиждания с тях.

24.2 Комуникациите и свижданията може да подлежат на ограничения и контрол, необходими поради продължаващите разследвания по наказателни дела, поддържане на реда, сигурност и безопасност, предотвратяване на престъпления и защита на жертвите на престъпления, като тези ограничения, включително специфични ограничения, постановени от съдебен орган, трябва да позволяват допустимото минимално ниво на контакт.

24.3 Националното законодателство определя национални и международни органи и длъжностни лица, с които не бива да се ограничава комуникацията на затворниците.

24.5 Затворническите власти следва да съдействат на затворниците при поддържането на подходящ контакт с външния свят, като им предоставят подходящо социално подпомагане.“

В националното право са въведени ограничения на контактите с външния свят за лица за задържани лица в положението на ищеца, а именно: Съгласно чл.281 ЗИНЗС, задържаните под стража имат право на телефонни разговори при условията и по реда, определен за осъдените. Що се касае до последните, то са приложими следните разпоредби:

1)Съгласно чл.72, ал.1 ЗИНЗС:“ Администрацията на затвора съдейства активно на лишените от свобода за поддържане и съхраняване на семейните връзки и контакти с външния свят - свиждания, кореспонденция и телефонни разговори, като осигурява подходящи условия за това.“

2)Съгласно чл.79, ал.1 ЗИНЗС : Лишените от свобода провеждат телефонни

разговори за своя сметка чрез телефонен апарат от доставчик на телефони услуги. В ал. 3 от същата разпоредба са предвидени изключения: „По изключение с разрешение на началника на затвора, (...) на лишените от свобода се предоставя безвъзмезден достъп до служебен телефон във връзка с тежки семейни проблеми или спешни правни основания.“ Съгласно ал.4 от същата разпоредба: “Характерът и съдържанието на телефонните разговори не може да заплашва или нарушава сигурността и реда в пенитенциарното заведение.“

-Съгласно чл. 97, т.1 ЗИНЗС, лишените от свобода не могат да „внасят и държат при себе си неразрешени предмети“, а с т. 3 от същата разпоредба изрично е забранено да „притежават, ползват или държат при себе си мобилен телефон, фотоапарат, звуко- и видеозаписващи устройства или части от тях;“

Следователно, в националното право по отношение на задържани лица, в положението на ищеца през исковия период, действително е предвидено ограничение на контактите с външния свят чрез мобилни телефони, дори забрана, но границите на свободата на преценка на договарящите по Конвенцията държави, но това не е в противоречие с чл. 8 от Конвенцията, нито с Европейските правила за затворите, в това число и твърдението на ищеца за цената на телефонните разговори - чрез фонокарта и телефон, предвид цитираната по горе съдебна практика - на Съда по правата на човека по делото D. v. the U. K.. Ищецът не е заявил основания, свързани с отказ от социално подпомагане за да поддържа необходимите му контакти с външния свят или да е получил отказ да упражни правото си на защита по водените срещу него производства в качеството си на задържано лице към 06.10.2018г. - датата, която определя като начало и край на увреждането в исковата си молба.

Що се касае до доводът на ищеца за упражнено чрез мобилните телефони право на защита в качеството му на задържано лице на основание водено наказателно производство, то приложимите разпоредби по правото на Европейския съюз, също не предвиждат задължение за държавите членки да предоставят неограничено право за комуникации и конкретно чрез мобилен телефон с трети лица. Това следва от разпоредбите на Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013г., относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане. Тази директива урежда отделно общи изисквания по отношение на достъп до адвокат, каквото право в случая ищецът не претендира, и отделно правото на достъп до трети лица, последното предвидено по чл. 6 от директивата. Тази директива установява минимални правила по този въпрос през периода на задържане, като спомага за прилагането на Хартата, и по-специално на членове 4, 6, 7, 47 и 48 от нея, като се основава на членове 3, 5, 6 и 8 ЕКПЧ, съгласно съображение 12 от преамбюла на директивата. Същевременно относно контактите с трети лица от съдържанието на съображение 36 от преамбюла а и чл. 6 от директивата следва, че това право не е абсолютно, а именно:

-(36) Докато са задържани, заподозрените или обвиняемите следва да имат право без неоправдано забавяне да осъществят връзка с най-малко едно посочено от тях трето лице, например роднина. Държавите членки могат да ограничат или отложат упражняването на това право с оглед на императивни изисквания или пропорционални оперативни изисквания. Такива изисквания биха могли да включват наред с другото необходимостта да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице, необходимостта да се предотврати нарушение в наказателно производство, необходимостта да се предотврати престъпление, необходимостта от изчакване на съдебно заседание и необходимостта да се защитят пострадалите от престъпление. Когато компетентните органи предвиждат да ограничат или отложат упражняването на правото на осъществяване на връзка по отношение на конкретно трето лице, те следва първо да преценят дали заподозреният или обвиняемият биха могли да осъществят връзка с друго посочено от тях трето лице. Държавите членки могат да определят условията и реда относно времето, средствата, продължителността и честотата на връзката с трети лица, като отчитат необходимостта от поддържане на реда, безопасността и сигурността на мястото на задържане на лицето.“

-чл. 6, озаглавен „Право на осъществяване на връзка с трети лица по време на периода на задържане“, има следното съдържание:

„1. Държавите членки гарантират, че през периода на задържане заподозрените или обвиняемите имат право без неоправдано забавяне да осъществят връзка с най-малко едно посочено от тях трето лице, например роднина.

2. Държавите членки могат да ограничат или отложат упражняването на правото по параграф 1 с оглед на императивни изисквания или пропорционални оперативни изисквания.“

Следователно, не може да се изведе право на ищеца, в качеството му на задържано лице, което му позволява неограничени лични контакти с трети лица, нито, че не може да бъде въведена забраната да държи и ползва мобилен телефон, на основание относимите текстове от Директивата. По аргумент, че същите спомагат за прилагането на чл.47 от Хартата за основните права на ЕС, на която разпоредба ищецът се позовава, то следва, че предвидените възможности по директивата за ограничаване на контактите с трети лица, са допустими от гледна точка на Хартата. Защитеното право по чл. 47 от Хартата - право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, не е абсолютно, съгласно чл.52, пар.1 от Хартата, възможно е да подлежи на ограничения, предвидени в закон при зачитане на основното съдържание на същото.

Що се касае до твърдението на ищеца за нарушаване на правото на собственост, обуславящо исковата му претенция за връщане на иззетите вещи, основано на чл.1, от Протокол 1 към Конвенцията, и на чл. 17, ал. 3 и ал.5 от Конституцията на Република България, то същото е необосновано. Както се посочи, изземването на процесните вещи в случая се основава и е

последница от забраната, да бъдат, притежавани, държани и ползвани на територията на затвора от което и да е лице. Предвидените в закона мерки по отношение на такива вещи са правна последница от нарушаване на забраните по чл.97, т.1 и т.3 ЗИНЗС, поради което изземването, отнемането и включването им като част от средствата на Фонд Затворно дело, имат санкционен характер. Изземване на вещи, предмет на нарушението, е предвидено както в разпоредби на наказателния кодекс за извършени правонарушения, така и в разпоредби на ЗАНН - за извършени административни нарушения. В случая за нарушаването на забраната по чл. 97, т.1 и т.3 ЗИНЗС съставлява дисциплинарно нарушение, предвидено по чл.100, ал.1, ал.2, т. 1 и т.5 ЗИНЗС, за което по отношение на ищеца е издадена и заповедта от 24.10.2018г., обсъдена по фактите. За да бъде наложено дисциплинарното наказание, дисциплинарно наказващият орган се позовавал, че именно ищецът е сочен като лицето, нарушило забраната - „откритите забранени вещи са негови“.

От правните последици при нарушаването на забрана за притежаването, държането и ползването на мобилни телефони от задържани лица, следва че самият законодател чрез предвидените санкции и последици е преценил високата обществена опасност на нарушението, предвид, че наложените ограничения са допустими и съответстват на целите и необходимостта от поддържане на реда, безопасността и сигурността на мястото на задържане.

Също обсъдената правна уредба по отношение на забранените вещи за задържаните лица не противоречи на предвиденото за защитата на собствеността по член 1 от Допълнителния протокол към Конвенцията. Правото на собственост не е абсолютно, ограничаването на собственост, в това число лишаването от собственост е допустимо, съгласно тази разпоредба, в интерес на обществото и съгласно закона, какъвто именно е процесният случай. Идентичен е текстът на чл.17, пар.1 от Хартата за основните права на ЕС.

От обстоятелствата по делото и обсъдената правна уредба по отношение на изземването и отнемането на вещи, чието държане от задържани лица като ищеца е забранено, то следва, че не е налице необоснована и непредвидена в закона намеса в правото му на собственост, и която намеса не е в обществен интерес, в това число предвид обсъденото за допустимост да бъдат ограничавани контактите с трети лица.

От изложеното следва извод, че твърденията на ищеца за незаконосъобразни действия на органи на ответника, свързани с изземване на процесните мобилни телефони и зарядно устройство, не се установяват, нито е нарушено негово право на собственост по отношение на тези вещи, обуславящо връщането им или присъждането на левовата им равностойност, в това число на основание посочените от ищеца правни разпоредби на националното право, така и на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, а също и на норми по правото на ЕС, обсъдени от съда.

Що се касае до твърдението на ищеца, че са нарушени негови права, тъй като не му било позволено да изключи единият мобилен телефон и 24 часа бил включен след това при позвъняване и било отговорено, от което бил поставен в унизителна ситуация - негови контакти да бъдат разглеждани, а възможно и

копирани от непознати лица - служители на ГДИН, то предвид обстоятелствата такъв риск е изцяло хипотетичен и не следва пряко от обстоятелствата, на които ищецът се е позовал. Най-малкото, ищецът не посочи реални вреди, произтекли от тази възможност към датата последното заседание от делото. Изложените от ищеца обстоятелства, тъй като не сочат сигурни вреди от нарушаване на негови права, следователно не могат да бъдат взети предвид като основание за поставянето му в унизително положение по твърденията му. Освен това, същият сочи като начало и край на увреждането само 06.10.2018г. От изложеното съдът формира извод, че основанията, наведени от ищеца не водят като пряка и непосредствена последица поставянето му в унизително положение от органи на ГДИН във връзка с изземването на телефонът, който бил включен.

От всичко изложено следва, че не се установява основанието по чл.204, ал.4 АПК - незаконосъобразни фактически действия на органи на ГДИН, осъществени на 06.10.2018г., от които като пряка и непосредствена последица ищецът да е претърпял както имуществени вреди - поради отнемане на собственост, така и неимуществени вреди - чрез поставянето му в унизително положение. Макар и да е прието от орган на ГДИН, че двата мобилни телефона и зарядното устройство са негови, и от това да следва, че ищецът е претърпял имуществени вреди, то тъй като не е налице незаконосъобразно действие на орган на ГДИН във връзка с отнемането на вещите, то не е налице и основание за ангажиране на отговорността на държавата за вреди.

Налагасе в обобщение извод, че исковите претенции за имуществени и неимуществени вреди са неоснователни и съдът следва да постанови отхвърлянето им изцяло.

Претенцията на ответника за присъждане на разноски, на основание чл.78, ал.3 и ал.8 ГПК, съдът намира за неоснователна, тъй като в случая исковата претенция е от дата 15.10.2018г. Исковата претенция е заведена преди изменението на чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ с ДВ брой 94/2019г., която разпоредба предвижда при отхвърляне на иска в полза на юридическите лица да бъдат присъждани разноски за процесуално представителство. В случая новата правна уредба е приложима за подадените иски молби след влизането му в сила - пар. 6 от ПЗР на закона, обнародван ДВ брой 94/2019г. В приложимата предишната редакция на чл.10 ЗОДОВ - ДВ брой 43/2008г., не е предвидена възможност при отхвърляне на иск по ЗОДОВ за присъждане на разноски за процесуално представителство на ответника, а само осъждане на ищеца за разноски по воденото на съдебното производство, тъй като такива не се внасят предварително и очевидно в полза на съда.

На основание изложеното и чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от М. М. С. с ЕГН [ЕГН]., с адрес в [населено място], срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", ответникът да бъде осъден за следното:

-да върне на ищеца отнетите му на 06.10. 2018г. вещи на ищеца от органи на Затвора С., или да заплати 1000 лева - левовата равностойност на вещите - мобилни телефони Н.-бял и S.-черен - по един брой, както и едно зарядно Н.- 050100E2W.

-да заплати на ищеца за претърпени неимуществени вреди неустойка в размер на 29 000лв., ведно със законоустановената лихва.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протестирано с касационен протест пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: